

Malti metsänhoidossa – valtti vesienhoidossa -hankkeen avulla vähennetään Kaakkois-Suomen alueen tehostuvan metsätalouden aiheuttamia riskejä alueen herkkiin vesistöihin. Kymijoen vesi ja ympäristö ry ja Suomen metsäkeskuksen kaakkoinen palvelualue toteuttavat hanketta yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa 1.5.2017-28.2.2020. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 336 500 € ja sen päärahoittaja on Euroopan maaseudun kehittämisen maaseuturahasto.

Metsätalouden vesiensuojelulla huomioit arvokkaat vesistömme

Arvokkaiden vesistöjemme tila heikkenee

Latvavesistöt ja pienvedet (lähteet, norot) ovat kallisarvoisia luontokohteita, jotka ylläpitävät monimuotoista ja uhanalaista lajistoa. Talousmetsät ovat latvavesistöalueiden päämaankäyttömuoto ja siksi metsätalous muodostaa valtaosan latvavesistöihin valuma-alueelta tulevaista haitallisesta kuormituksesta. Metsätaloudesta voi toimenpiteestä ja toimenpidealueesta riippuen aiheutua kiintoaine-, humus-, ravinne-, happamuus- ja metallikuormitusta alapuolisiin vesistöihin, mikä saa aikaan vedenlaadun ja elinympäristöjen muutoksia vesistöissä. Tämän seurauksena latva- ja pienvesille ominainen monimuotoinen lajisto on vaarassa hävitä ja tilalle saattaa ilmestyä ei-toivottua lajistoa. Tällaisia ovat esimerkiksi humuspitoisessa vedessä viihtyvä ja ruskean kerroksen uimarin iholle muodostava limalevä tai rehevöitymisen seurauksena lisääntyvät kelluslehtiset vesikasvit, sinilevät ja särkikalat. Vesistön vedenlaadun heikkeneminen yhdessä ei-toivotun lajiston kanssa heikentää vesistön luontoarvojen lisäksi vesistön virkistyskäyttämällisyyksiä, mikä voi heijastua vesistön varren asuin- ja lomakiinteistöjen arvon alenemiseen.

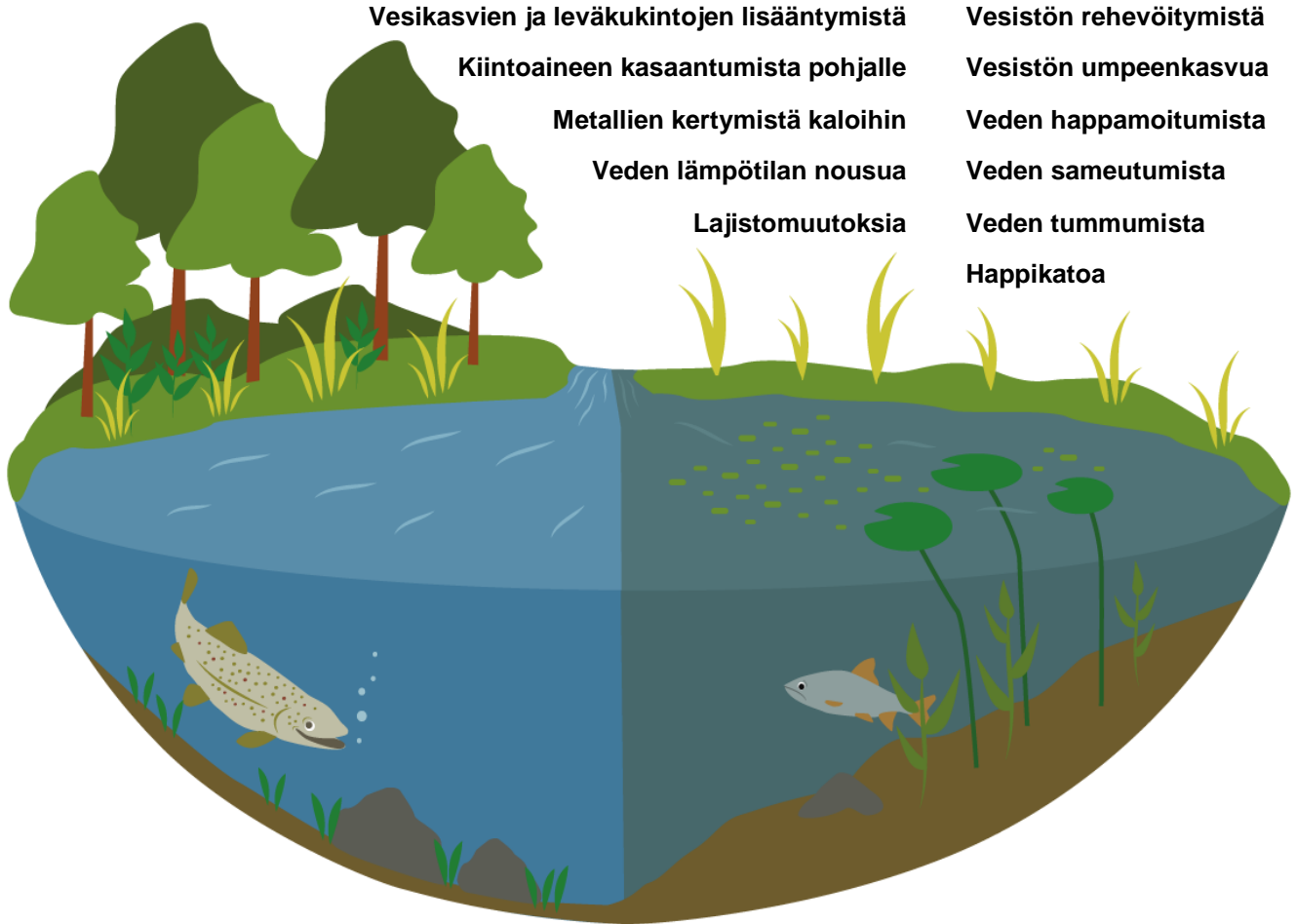
Taimen on herkkä vesistömuutoksille

Taimen on uhanalainen vaelluskala, joka vaeltaa syönösalueensa ja lisääntymisalueenaan toimivan synnyinjokensa tai -puronsa välillä. Lisääntymisen onnistumiseksi taimen vaatii esteettömän kulun lisäksi puhdasta, viileää ja hapekasta vettä sekä kovia sorapohjia mädille. Taimenen säilymisen ja elpymisen kannalta on tärkeää säilyttää virtavesien varsien varjostava rantapuusto sekä ehkäistä pohjasoraikkojen liettymistä ja vedenlaadun heikentymistä vähentämällä kiintoaine-, humus- ja happamoitumiskuormitusta. Metsäteiden tieturmuista ei saisi myöskään muodostua vaellusestettä taimenelle. Voit omilla toimillasi vaikuttaa taimenkantojen elpymiseen metsätaloustoimenpiteitä toteuttaessasi!

Valokuvat: Kymijoen kuvapankkihanke

Metsätalouden vesiensuojelu ehkäisee seuraavia vesistömuutoksia:

Elintärkeä pohjavesi

Pohjavesialueilla suoritettavien metsätaloustoimenpiteiden seurauksena pohjaveden määrässä tai laadussa voi tapahtua sen käyttöön vaikuttavia muutoksia. Erityisesti pohjamaan paljastuminen toimenpiteiden yhteydessä muodostaa riskin pohjaveden purkautumiseen tai sen laadun heikentymiseen aineiden huuhtoutuessa toimenpidealueelta pohjaveteen. Pohjavesialueilla ei suositella suoritettavan kantojen nostoa, lannoitusta tai torjunta-aineiden käyttöä. Pohjavesialueilla on myös tärkeää välttää työkaluissa käytettävien öljyjen ja polttoainelien joutumista maaperään. Pohjavesiesiintymässä tapahtuvat muutokset voivat myös heikentää pohjavesivaikutteisten purojen ja pienvesien tilaa. Tarkista sijaitseeko metsämaasi pohjavesialueella omasta Metsään.fi-palvelustasi. Pohjavettä suojelemalla vaikutat oman juomavesi laatuun!

Metsätalouden vesiensuojelu käy helposti!

Monet haitalliset vesistövaikutukset ovat vältettävissä jättämällä riittävän leveä ja täysin muokkaamaton suoja-vyöhyke vesistöjen ja pienvesien ympärille. Suoja-vyöhykkeen puusto vähentää rantojen eroosiota, pidättää ravinteita, varjostaa vesistöä pitäen veden viileänä sekä tuottaa kariketta ja puumateriaalia eliöstölle ravinnoksi ja elinympäristöiksi. Suosi myös kevyitä maanmuokkausmenetelmiä ja huolehdi ettei toimenpidealueilta johdeta vesiä suoraan vesistöihin. Eroosioriskikohteilla ja pohjavesialueilla harkitse siirtymistä eri-ikäisrakenteiseen eli ns. jatkuvaan metsän kasvatukseen, jolloin maanmuokkauksen ja ojituksen tarve vähenee. Työtapojen muokkaaminen vesistöystävällisiksi vähentää tarvetta investoida erillisiin vesiensuojelurakenteisiin.

Malti metsänhoidossa – valtti vesienhoidossa -hankkeen kotisivuilta www.kymijoenvesijaymparisto.fi/malti löydät linkkejä metsätalouden vesiensuojeluoppaisiin ja -materiaaleihin!